

**DEELNEMERSVERENIGING PENSIOENFONDS
FYSIOTHERAPEUTEN**

JAARRAPPORT 2017

INHOUD

A.	Bestuursverslag	2
B.	Jaarrekening	13
C.	Overige gegevens	21

A. Bestuursverslag

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van Deelnemersvereniging Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten (hierna: de vereniging of DPF).

Doelstelling

Op 20 september 2006 is de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Fysiotherapeuten opgericht. Dit is een beroepspensioenvereniging zoals bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). Deze wet geldt vanaf 1 januari 2006. In de statuten staat dat DPF de verplichte beroepspensioenregeling verzorgt voor fysiotherapeuten. Ook zorgt DPF ervoor dat het draagvlak voor de beroepspensioenregeling meetbaar is zoals de wet voorschrijft. En bepaalt zij de inhoud van de pensioenregeling.

Leden

Ledenaantal

Na de oprichting kregen de actieve, gewezen en gepensioneerde deelnemers (hierna: deelnemers) van de Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten, die onder de verplichtstelling vallen, de vraag of zij lid wilden worden van de vereniging. Daarbij gebruikte DPF de opting-out-methode. Dat wil zeggen, dat alle deelnemers van de Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten lid zijn van de vereniging, behalve als ze zich hiervoor schriftelijk hebben afgemeld. Nieuwe deelnemers van de Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten werden tot en met 2014 volgens deze methode lid van de vereniging.

Per 1 januari 2015 wijzigde de wet en kwam een einde aan dit systeem. Deelnemers moeten zich vanaf die datum zelf (opnieuw) aanmelden voor het lidmaatschap (opting-in-methode). Sinds juni 2015 kan dat digitaal. Nieuwe deelnemers geven via het digitale aanmeldformulier aan of ze lid worden of niet.

Hieronder zie je het verloop van het ledenaantal in het kalenderjaar 2016-2017.

Aantal leden op 1 januari 2016		20.519
Aantal (her)aanmeldingen 2016	+/+	1.060
Aantal afmeldingen 2016	-/-	293
Aantal leden op 31 december 2016/ 1 januari 2017		21.286
Aantal (her)aanmeldingen 2017	+/+	1.079
Aantal afmeldingen 2017	-/-	75
Aantal gestopte lidmaatschappen ¹ 2017	-/-	209
Aantal leden op 31 december 2017		22.081

¹ Lidmaatschappen stoppen doordat leden overlijden en/of geen pensioenrechten meer hebben. Ze droegen hun rechten over via wettelijke waardeoverdracht of kochten hun pensioen af.

Ledenaantal per 31 december 2017

In het overzicht hieronder zie je hoeveel leden DPF heeft per 31 december 2017. Daarbij onderscheiden we leden in loondienst en zelfstandigen. Ook geven we aan of ze actief, slapend of gepensioneerd deelnemer zijn. Het ledenaantal is gerelateerd aan het deelnemersaantal van het pensioenfonds per 31 december 2017.

Status bij het pensioenfonds	Loondienst/ zelfstandig	Totaal Ledenaantal DPF	Totaal Deelnemersaantal pensioenfonds	Percentage lid
Actief	Loondienst	9.473	12.940	73,21%
	Zelfstandigen	6.695	8.411	79,60%
Totaal actief		16.168	21.351	75,72%
Slapend		3.174	8.017	39,59%
Gepensioneerd		2.721	4.049	67,20%
Totale leden per ultimo 2017		22.063	33.417	66,02%

Bestuur

Het bestuur van de vereniging bestaat eind 2017 uit:

- De heer J.J.H. Poen uit Oss (voorzitter). Hij treedt eind 2019 af.
- Mevrouw E. Visser uit Bodegraven (secretaris). Zij treedt eind 2021 af.
- De heer D.A. Bolkestein uit Nijeveen (penningmeester). Hij treedt eind 2022 af.

Hoe is de taakverdeling binnen het bestuur? De voorzitter bewaakt het proces. De penningmeester richt zich op het financiële gedeelte en de secretaris houdt zich bezig met het huishoudelijk reglement.

Mevrouw Visser houdt zich ook bezig met de communicatie van DPF. Als toehoorder neemt ze deel aan de vergaderingen van de communicatiecommissie van het pensioenfonds.

Het bestuur van de vereniging bestaat in principe uit drie bestuursleden. De zittingsperiode duurt maximaal 6 jaar. Aftredende bestuursleden kunnen dan opnieuw worden voorgedragen en herbenoemd.

In de Algemene Vergadering van 23 november 2016 besloot de Algemene Vergadering de openstaande vacature in het bestuur in te laten vullen door de heer Bolkestein. In 2016 vervulde mevrouw Visser ook de rol van penningmeester. Na zijn verkiezing in de Algemene Vergadering trad de heer Bolkestein toe tot het bestuur. In 2017 heeft hij de rol van penningmeester van mevrouw Visser overgenomen.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van DPF vergaderde 6 keer in 2017. Gesproken werd onder andere over de wijze waarop de pensioengrondslag dient te worden vastgesteld, naar aanleiding van onduidelijkheid hierover bij een lid van de vereniging. Daarnaast ging het bestuur in op de invulling van Verenigingsraad en de verenigingsstructuur. Ook werd besproken hoe een betere invulling kan worden gegeven aan de ambassadeursfunctie. Het bestuur bereidde bovendien de Algemene Vergadering van 22 november 2017 voor.

Deskundigheid

Het bestuur vindt het belangrijk zijn deskundigheid op pensioengebied te verhogen. Daarom nemen de

bestuursleden onder andere deel aan de verdiepingsdagen van de Stichting Dienstverlening Beroepspensioenfondsen (SDB) voor beroepspensioenverenigingen en voor verantwoordingsorganen. Ook woonde het bestuur de klantbijeenkomsten bij van Achmea Pensioenservices en diverse seminars, waarin onder andere werd ingegaan op de toekomstscenario's voor de pensioensector.

Samenwerking met het pensioenfonds

Het bestuur heeft in 2017 7 keer met (een afvaardiging van) het bestuur van het pensioenfonds overlegd. De besturen bespraken de werkzaamheden en mogelijke samenwerking op verschillende gebieden, waaronder de governancestructuur van het Pensioenfonds en de Deelnemersvereniging, ontwikkelingen rondom de verplichtstelling en de gezamenlijke communicatie.

Pensioenregeling

DPF heeft het pensioenfonds de opdracht gegeven uitvoering te geven aan de Basisregeling.

Communicatie

DPF blijft veel aandacht besteden aan communicatie. Het bestuur ziet het als zijn taak om leden te informeren. Het bestuur vindt het belangrijk dat leden goed op de hoogte zijn van het belang van het lidmaatschap aan de vereniging en de instandhouding van de verplichtstelling. De vereniging heeft op het gebied van communicatie ook in 2017 samenwerking gezocht met het pensioenfonds. Zo heeft een bestuurslid van DPF aangezeten bij de communicatiecommissie van het pensioenfonds om op deze manier goede afstemming en samenwerking te bewerkstelligen.

Samen met het pensioenfonds is het bestuur in 2017 blijven werken aan het geven van voorlichting op hogescholen, tijdens regiobijeenkomsten en bij praktijken. Hiermee verwacht het bestuur de toegevoegde waarde van het lidmaatschap van de vereniging duidelijk te maken en het draagvlak onder de verplichte pensioenregeling duurzaam te vergroten.

Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering (AV) heeft op 22 november 2017 plaatsgevonden. Hierin is onder meer besloten de heren Langoor en Van Vlaenderen als nieuwe leden van de Verenigingsraad te benoemen. Daarnaast heeft de AV ingestemd met de voordracht van mevrouw Vermeulen als kandidaat-bestuurslid van het pensioenfonds. De AV heeft het jaarverslag van 2016 goedgekeurd en heeft décharge verleend aan het bestuur voor het beleid zoals dat in 2016 is gevoerd. Tevens zijn de begroting en de contributie voor 2018 vastgesteld.

Verenigingsraad

DPF kent een Verenigingsraad. Deze treedt op als gesprekspartner voor het bestuur. Daarnaast worden binnen de Verenigingsraad wijzigingen in de verplichtstelling voorbereid en kan de Verenigingsraad namens DPF de pensioenregeling wijzigen voor zover deze niet een belangrijke verzwaaring van de verplichtingen van de deelnemers van het pensioenfonds of een belangrijke beperking van hun toekomstige rechten inhoudt. De leden van de Verenigingsraad zijn ambassadeur van de pensioenregeling en de deelnemersvereniging. Alle leden van DPF kunnen contact met hen opnemen. Op verzoek en in afstemming met het bestuur geven ze voorlichting in praktijken van collega fysiotherapeuten over onze pensioenregeling.

DPF wil een landelijke spreiding van de leden van de Verenigingsraad en ook een afspiegeling van de deelnemers van het pensioenfonds. Hierbij wordt rekening gehouden met een landelijke spreiding, leeftijd,

geslacht, zelfstandig fysiotherapeut, werkzaam in loondienst, slaper of gepensioneerd. Door de AV is besloten twee nieuwe leden te benoemen als lid van de Verenigingsraad. Dit zijn de heren Langoor en Van Vlaenderen.

Binnen de Verenigingsraad is in 2017 uitgebreid gesproken over de invulling van de rol van de Verenigingsraad. De Verenigingsraad heeft zijn eigen functioneren geëvalueerd en heeft bezien hoe zijn taken beter en efficiënter kunnen worden uitgevoerd. Deze discussie wordt in 2018 voortgezet.

Leden van de Verenigingsraad zijn ook lid van de Deelnemersraad van het pensioenfonds. De Deelnemersraad van het pensioenfonds heeft in totaal 28 posities (van 30) beschikbaar voor de leden van de Verenigingsraad en het bestuur van DPF.

In 2017 heeft de Verenigingsraad 4 keer vergaderd. De vergaderingen vonden 3 maal voorafgaand aan een vergadering van de deelnemersraad van het pensioenfonds plaats. Eénmaal vond de vergadering plaats voorafgaand aan de Algemene Vergadering (AV). In de vergaderingen heeft de Verenigingsraad zich onder andere gebogen over een eventuele verhoging van de pensioenleeftijd naar 68 jaar. Daarnaast is ingegaan op een vraag van een lid over de bepaling van het pensioengevend inkomen. Ook heeft de Verenigingsraad besloten het bestuur het mandaat te geven om in te kunnen stemmen met een wijziging in de verplichtstelling en is gesproken over de invulling van de ambassadeursfunctie door de Verenigingsraadsleden.

De verenigingsraad bestaat per 31 december 2017 uit:

Aftredend per 1 januari 2018

- mevrouw A. van der Valk;
- mevrouw I. de Lijster;
- mevrouw J.C.M. Maas;
- de heer H.S. Teunissen.
(allen herbenoemd)

Aftredend per 1 januari 2019

- de heer F.A. van Dijk;
- de heer F. Houvast;
- de heer K. Menkveld;
- de heer H.J.M. Paauw;
- de heer J. Snijder;
- de heer H.A.C. Spit;
- mevrouw A. Vos.

Aftredend per 1 januari 2020

- de heer E. Griesheimer;
- mevrouw C. Haverhoek;
- mevrouw K. Hemskerk.

Aftredend per 1 januari 2021

- de heer J. Quist.

Aftredend per 1 januari 2022

- de heer M. van Engelen;
- de heer R. Even;
- de heer J.L.H. van Gerwen;
- de heer M.F. Lankhorst;
- de heer D. Paap;
- de heer J.H. Vos;
- de heer P. Weltevreden.

Aftredend per 1 januari 2023

- mevrouw M.M. van Lierop

Per 1 januari 2018 zijn benoemd voor een periode van 6 jaar:

- de heer W. Langoor
- de heer R.L.H. van Vlaenderen

Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten

Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten voert de pensioenregeling uit. De Algemene Vergadering draagt kandidaat-bestuursleden voor het pensioenfondsbestuur voor. Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het beheer van het pensioenfonds en de uitvoering van de pensioenregeling. Zo ziet het bestuur van het pensioenfonds erop toe dat gepensioneerde deelnemers een pensioenuitkering krijgen.

Het bestuur van DPF en het pensioenfondsbestuur maakten afspraken over de verkiezings- en benoemingsprocedure voor bestuursleden van het pensioenfonds. De afspraken zijn onder andere vastgelegd in het tussen de partijen afgesloten convenant.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft maximaal acht zetels. Bestuursleden zijn (gewezen) deelnemers met aanspraken op ouderdomspensioen van de Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten, of gepensioneerde deelnemers in de pensioenregeling. De AV kiest op voordracht van het bestuur van de deelnemersvereniging een kandidaat-bestuurslid voor het pensioenfondsbestuur. Het bestuur van het pensioenfonds benoemt het kandidaat-bestuurslid tot bestuurslid als de kandidaat voldoet aan het betreffende functieprofiel en de wettelijke relevante toezichthouder (De Nederlandsche Bank) heeft ingestemd met benoeming. Bestuursleden van het pensioenfonds treden na zes jaar af. De AV kan hen direct voor eenmalige herbenoeming voordragen.

In de regel wordt uitgegaan van twee zittingstermijnen van zes jaar, waarbij in geval van een tussentijdse vacature het nieuw benoemd bestuurslid eerst de resterende zittingstermijn van de voorganger vol maakt.

Per 31 december 2017 bestaat het bestuur uit:

	Benoemd	Aftredend per
Mevrouw T.P.J.A. van den Heuvel (voorzitter)	1 januari 2012	31 december 2022
De heer R. van Pommeren	3 september 2008	31 december 2020
De heer W.J.T. Sillen	13 oktober 2010	31 december 2022
Mevrouw M.P.G. Hofmans	1 januari 2012	31 december 2017*
De heer J.H. Sluis	1 januari 2014	31 december 2019
De heer A. Barszczowski	1 januari 2017	31 december 2022

Mevrouw C. Vermeulen

aspirant**

De heer B. de Berg

aspirant

* Herbenoemd per 1 januari 2018 en derhalve aftredend per 31 december 2023.

** Benoemd tot bestuurslid per 1 januari 2018 en aftredend per 31 december 2023.

Bestuurlijke en financiële zaken

Overeenkomsten

Subsidieverstrekking

Het pensioenfonds bood in 2009 aan om de deelnemersvereniging voortaan te subsidiëren. Het gaat om een vast bedrag. Dit wordt jaarlijks geïndexeerd. De afspraken over de subsidie legden het pensioenfonds en DPF vast in een overeenkomst.

Door de subsidie aan te nemen verplicht DPF zich deze uitsluitend en op een zorgvuldige wijze te gebruiken voor de financiering van de noodzakelijke bestedingen en uitgaven die horen bij de uitoefening van zijn statutaire doelstellingen en wettelijk voorgeschreven taken.

Voor 2017 heeft de deelnemersvereniging in totaal € 232.747 aan subsidie toegewezen gekregen. De subsidie is middels een rekening courantpositie bij het pensioenfonds beschikbaar gesteld voor de vereniging.

Uitvoering

Voor de uitvoering van de ledenadministratie en voor bestuursondersteuning heeft de vereniging een overeenkomst met Syntus Achmea Pensioenbeheer (thans Achmea Pensioenservices) afgesloten.

Begroting

De begroting 2018 werd door de AV goedgekeurd.

De continuïteit van de organisatie

Voor de continuïteit van de vereniging kan worden vastgesteld

- dat de deelname aan de vereniging voor de draagvlaktoets ruim 74% is, hetgeen betekent dat er voldoende draagvlak is voor de verplicht gestelde pensioenregeling;
- dat ruim 58% van de fysiotherapeuten die onder de verplichtstellingsbeschikking vallen, in loondienst werkt. Dit betekende tot voor kort dat niet volledig werd voldaan aan de voorwaarden van representativiteit zoals het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die toepaste. Dit probleem deed zich bij meerdere beroepspensioenfondsen voor. Op aandringen van onder meer de Pensioenfederatie, diverse pensioenfondsen, beroepspensioenverenigingen en onze beroepsorganisatie KNGF heeft de Minister afgezien handhaving van de voorwaarden. Daarmee werd de pensioenvoorziening van alle deelnemers in loondienst veilig gesteld;
- dat er een subsidieovereenkomst is afgesloten met het pensioenfonds, die de vereniging financieel ondersteunt.

Risicoparagraaf

Tegenpartij-/kredietrisico

Dit is het risico dat de tegenpartij niet (meer) aan zijn verplichtingen kan voldoen, bijvoorbeeld door liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen. Dit risico heeft betrekking op de vordering van subsidiegelden bij het pensioenfonds. De afspraken over de subsidie staan in een overeenkomst van subsidieverstrekking. Om dit risico te beheersen wordt het pensioenfonds nauwgezet gevolgd. Het kredietrisico van deze vordering is beperkt.

Prijrisico

DPF sloot een uitvoeringsovereenkomst af met Achmea Pensioenservices. Daarin staan prijsafspraken. DPF loopt daarom een beperkt prijrisico.

Liquiditeitsrisico

Dit is het risico dat de vereniging bij liquidatie niet aan alle verplichtingen kan voldoen. DPF beheerst dit risico door nauwlettend inkomende en uitgaande kasstromen te volgen en door een jaarlijkse begroting op te stellen. Daarnaast kan DPF indien nodig extra subsidie vragen bij het pensioenfonds. DPF heeft voldoende financiële middelen om op korte- en lange termijn te voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

Operationele risico's

DPF beheerst operationele risico's zoveel mogelijk door eisen te stellen aan zijn dienstverleners. Denk bijvoorbeeld aan regels voor procuratie, functiescheiding, enzovoort.

Algemene ontwikkelingen in 2017

Plannen voor nieuw stelsel: nieuw contract en degressieve opbouw

2017 was een verkiezingsjaar voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal. In oktober startte het nieuwe kabinet Rutte III. Dat betekent dat pensioen een groot deel van 2017 nog onder toenmalig staatssecretaris Klijnsma viel. Vanaf de start van het nieuwe kabinet staat minister Koolmees aan het roer op pensioengebied. De discussie over de vernieuwing van het pensioenstelsel ging door. Een spannend dossier waarbij het om twee zaken gaat. Namelijk enerzijds het bieden van een nieuw pensioencontract en anderzijds een overstap naar degressieve opbouw. Als Deelnemersvereniging hebben we deze ontwikkelingen gevolgd op verschillende bijeenkomsten en seminars.

AOW-leeftijd en pensioenrichtleeftijd omhoog

De AOW-leeftijd gaat in 2022 naar 67 jaar en 3 maanden. De fiscale pensioenrichtleeftijd voor aanvullende pensioenen is vanaf 2018 68 jaar. De Deelnemersvereniging heeft ervoor gekozen de pensioenleeftijd van 67 jaar te handhaven. Hierover is in 2017 uitvoerig gesproken met de Verenigingsraad en het pensioenfonds.

Verplichtstelling koppelen aan AOW-leeftijd

Iedere keer als een beroepspensioenfonds de pensioenrichtleeftijd verhoogde, moest de verplichtstelling worden aangepast. Nieuw is dat het fonds de maximumleeftijd kan koppelen aan de pensioenrichtleeftijd of de AOW-leeftijd. De Deelnemersvereniging heeft er niet voor gekozen de verplichtstelling te koppelen aan de AOW-leeftijd.

Geen zienswijzen meer bij beroepspensioenfondsen

Beroepspensioenfondsen kunnen de pensioenregeling gemakkelijker wijzigen. Er kan geen zienswijze meer worden ingediend. Toetsing van de representativiteit vindt namelijk al 5-jaarlijks plaats. De wijziging blijft wel gepubliceerd worden in de Staatscourant. Idee daarachter is dat deelnemers die geen lid zijn van de beroepspensioenvereniging kennis kunnen nemen van de wijziging.

Privacy versterkt met Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

In de Europese Unie (EU) heeft elke lidstaat een eigen privacywet. In Nederland was dat in 2017 de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). De nationale wetten zijn gebaseerd op de Europese privacyrichtlijn uit 1995. Deze richtlijn is inmiddels verouderd als gevolg van de stormachtige ontwikkeling van internet. Daarom is de Europese privacywetgeving herzien. Het resultaat is de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Een verordening heeft – anders dan een richtlijn – rechtstreekse werking. Een nationale wet is hiervoor dus niet meer nodig. Wel kan een lidstaat van de EU ter uitvoering van een verordening aanvullende nationale regels geven.

De Algemene verordening gegevensbescherming zorgt onder meer voor:

- versterking van de positie van mensen van wie gegevens worden verwerkt. Zij krijgen nieuwe privacyrechten en hun bestaande rechten worden versterkt;
- meer verplichtingen voor organisaties die persoonsgegevens verwerken, zoals pensioenfondsen en hun uitvoeringsorganisaties;
- dezelfde bevoegdheden voor alle privacytoezichthouders in de EU, in Nederland de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Om de privacyrechten van de betrokkenen bij de Deelnemersvereniging te waarborgen heeft de Deelnemersvereniging de volgende zaken ingericht:

- Er is een privacybeleid opgesteld en er is een privacyverklaring gepubliceerd op de website;
- Er is gekozen een verwerkingsregister op te stellen;
- Een bestuurslid vult de rol van privacy officer in.

Toekomstparagraaf

Het bestuur beraadt zich in 2018 in algemene zin op de toekomst van de pensioenregeling en de invulling van de Verenigingsraad binnen de verenigingsstructuur. De Verenigingsraad is een belangrijk orgaan om contact te onderhouden met de leden. De leden van de Verenigingsraad vervullen hierin een belangrijke ambassadeursfunctie. In 2018 wordt verder bezien hoe dit nog beter kan worden ingevuld. Ook de toekomst van het pensioenstelsel houdt de aandacht van het bestuur. Het is van belang dat de pensioenregeling blijft aansluiten bij de behoeften van de beroepsgenoten. Daarom zal het bestuur ook in 2018 blijven toetsen of deze aansluiting er is. Dit doet het bestuur onder andere in samenspraak met de Verenigingsraad en het pensioenfonds.

Gezien de vele ontwikkelingen wenst het bestuur te blijven werken aan het pensioenbewustzijn van al zijn leden. Een belangrijke rol is weggelegd voor de Verenigingsraad om het gesprek aan te gaan met de beroepsgenoten. Leden van de Verenigingsraad hebben, als ambassadeurs van de regeling, een actieve rol in het informeren van (aanstaande) collega-fysiotherapeuten over de beroepspensioenregeling. De Deelnemersvereniging organiseert daarnaast een workshop voor de leden om het pensioenbewustzijn te vergroten en bezoekt Hoge Scholen om studenten te informeren over de pensioenregeling van, voor en door fysiotherapeuten.

Het bestuur vindt het belangrijk dat je als lid meer inzicht in je persoonlijke (pensioen)situatie krijgt en dat je ook weet wat je kunt doen om je financiële toekomst goed te regelen. Daarom onderzoekt het bestuur samen met andere partijen of en hoe de deelnemersvereniging daarbij kan helpen. Ook onderzoekt het bestuur op welke manier het lidmaatschap van de vereniging aantrekkelijker kan worden gemaakt.

10 juli 2018

Het bestuur van Deelnemersvereniging Pensioenfonds Fysiotherapeuten

J.J.H. Poen
E. Visser
D.A. Bolkestein

B. Jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2017*na bestemming saldo van baten en lasten**(in 1.000 euro's)***Activa**

	31-12-2017	31-12-2016
1. Vorderingen en overlopende activa	30	41
2. Liquide middelen	62	8
	<hr/>	<hr/>
	92	49
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Passiva

	31-12-2017	31-12-2016
3. Eigen vermogen	85	41
4. Schulden en overlopende passiva	7	8
	<hr/>	<hr/>
	92	49
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017*(in 1.000 euro's)*

	2017	2016
5. Subsidiebaten / Contributiebaten	233	230
6. Overige lasten	-/- 189	-/- 199
	<hr/>	<hr/>
Saldo van baten en lasten	44	31
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Bestemming saldo:		
Mutatie overige reserves	44	31
	<hr/>	<hr/>
	44	31
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

KASSTROOMOVERZICHT

(in 1.000 euro's)

	2017		2016
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Subsidie verstrekt door pensioenfondsen / Contributies	260		302
Betaalde kosten	-/- 206	-/-	304
	<hr/>		<hr/>
Mutatie liquide middelen	54	-/-	2
Saldo liquide middelen 1 januari	8		10
	<hr/>		<hr/>
Saldo liquide middelen 31 december	62		8

TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE JAARREKENING

Inleiding

De Deelnemersvereniging Pensioenfonds Fysiotherapeuten statutair gevestigd te Amersfoort heeft als doel de verzorging van een beroepspensioenregeling. Met het lidmaatschap verklaart een lid zich voorstander van de verplichtstelling van de beroepspensioenregeling. Door zijn leden zorgt DPF voor voortzetting van de huidige verplichtstelling.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Algemeen

De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven. Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december.

Activa en Passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd op historische kostprijs tenzij hierna anders vermeld.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Met de subsidieverstrekker, het pensioenfonds, is overeengekomen dat de vereniging zoveel mogelijk inteert op het eigen vermogen. De vereniging kan aanvullende subsidie vragen als tekorten dreigen te ontstaan. Ook heeft het pensioenfonds aangegeven zich garant te stellen voor een eventuele BTW-naheffing.

Resultaatbepaling

Algemeen

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Subsidies worden verantwoord in het jaar waarop de betreffende subsidietoezegging betrekking heeft.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2017 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de vereniging omgerekend naar volledige mensjaren 0 (2016: 0).

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(in 1.000 euro's)

1. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2017	31-12-2016
Nog te ontvangen subsidie van het pensioenfonds	14	41
Administratiekosten	16	-
	<hr/>	<hr/>
	30	41

Verloop subsidie DPF - pensioenfonds

31-12-2016 Saldo nog te ontvangen subsidie			41
1-1-2017 subsidie 2017 *	+/+	233	
opname subsidie	-/-	260	
		<hr/>	-/- 27
			<hr/>
31-12-2017 Saldo nog te ontvangen subsidie			14

* De subsidie is een basisbedrag, dat jaarlijks wordt geïndexeerd.

2. Liquide middelen

Onder de liquide middelen worden opgenomen kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen. De liquide middelen zijn onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar.

3. Eigen vermogen

	31-12-2017	31-12-2016
Overige reserves	85	41
	<hr/>	<hr/>
	85	41

	2017	2016
Stand 1 januari	41	10
Uit bestemming saldo van baten en lasten	44	31
	<hr/>	<hr/>
Stand 31 december	85	41

Verdeling van saldo van baten en lasten

De statuten bevatten geen bepaling over de verdeling van het resultaat. Het bestuur heeft besloten het resultaat te onttrekken of toe te voegen aan de overige reserves.

In het eigen vermogen zijn geen bestemmingsreserves opgenomen.

4. Schulden en overlopende passiva

	31-12-2017	31-12-2016
Uitvoeringskosten	-	2
Accountantskosten	4	4
Bestuurskosten	2	-
Kosten verenigingsraad	1	-
Overige kosten	-	2
	<hr/>	<hr/>
	7	8

Langlopende contractuele verplichtingen

De vereniging heeft per 1 januari 2016 de afgesloten uitbestedingsovereenkomst met Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V. (thans Achmea Pensioenservices) verlengd voor een periode van 5 jaar. De vereniging heeft de mogelijkheid tot het tussentijds opzeggen van de overeenkomst indien de andere partij zijn verplichtingen niet nakomt.

De jaarlijks te betalen vergoeding bedraagt circa € 75 exclusief BTW (2016: € 105). De totale verplichting voor de resterende looptijd, indien de overeenkomst tussentijds niet wordt beëindigd, bedraagt, bij een resterende looptijd van drie jaar, ultimo 2017 circa € 225 exclusief BTW.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend met belangrijke financiële gevolgen voor de vereniging.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(in 1.000 euro's)

5. Subsidiebaten / Contributiebaten

	2017	2016
Subsidie verstrekt door pensioenfondsen	233	230
	<hr/>	<hr/>
	233	230

6. Overige lasten

	2017	2016
Bestuurskosten	82	57
Kosten bestuursondersteuning	62	97
Kosten ledenadministratie	18	21
Kosten verenigingsraad	2	1
Kosten drukwerk en porto	1	-
Overige administratiekosten	7	8
Accountantskosten	4	4
Overige kosten	13	11
	<hr/>	<hr/>
	189	199

De Algemene Vergadering heeft op 23 november 2016 ingestemd met de benoeming van de heer Bolkestein als bestuurslid. Door het aanstellen van een extra bestuurslid zijn de bestuurskosten in 2017 gestegen. De kosten van bestuursondersteuning zijn in 2017 lager uitgevallen doordat in het eerste kwartaal minder bestuursondersteuning is afgenomen dan vooraf voorzien.

In de bestuurskosten zijn vacatiegelden begrepen ad € 81,58 per uur (2016: € 81,58) en reiskosten van € 0,59 (2016: € 0,59) per kilometer voor vergaderingen en cursussen. Het vacatiegeld is bepaald op basis van het fysiotherapietarief verhoogd met een opslag voor overige, niet declarabele uren.

De kosten Verenigingsraad bestaan uit vacatiegelden ad € 65,26 per uur en reiskosten van € 0,59 per kilometer voor vergaderingen. Het vacatiegeld voor leden van de Verenigingsraad is bepaald op basis van het fysiotherapietarief.

De accountantskosten hebben volledig betrekking op de controle van de jaarrekening.

Amersfoort, 10 juli 2018

Het bestuur van Deelnemersvereniging Pensioenfondsen Fysiotherapeuten

J.J.H. Poen

E. Visser

D.A. Bolkestein

C. Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Deelnemersvereniging Pensioenfonds Fysiotherapeuten

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Deelnemersvereniging Pensioenfonds Fysiotherapeuten (hierna 'de vereniging') te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Deelnemersvereniging Pensioenfonds Fysiotherapeuten per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2017;
- 2 de winst-en-verliesrekening over 2017; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Deelnemersvereniging Pensioenfonds Fysiotherapeuten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

het bestuursverslag;

de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of

omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 10 juli 2018

KPMG Accountants N.V.

S. van Oostenbrugge RA